

Bílá nemoc

Karel Čapek

Literární druh a žánr:

- Drama-divadelní hra
- Tragédie

Časoprostor:

- V neurčité zemi v různých prostředí např. v klinice maršálově kanceláři ordinace lékaře a pokoj rodiny
- Čas před vypuknutím 2.sv války

Kompoziční výstavba:

- 3 dějství a 14 obrazů
- Chronologický děj

Téma a motiv:

- Konflikt doktora Galéna a diktátora Maršála – konflikt idealisty a humanisty s diktaturou
- Konflikt utopie s realitou, demokracie s diktaturou
- Motiv nemoci, bolesti, sliby, tajemství, válka, umírání

Postavy:

- Dr. Galén – lékař, humanista, statečný, neústupný, rozhodný a požadoval zastavit válku
- Zbrojař Krüg a maršál – strůjci války, bezohlední, zbabělí, neustupní, touží po moci a nadvládě

Děj:

- Lidstvo je zasaženo nevyléčitelnou nemocí – „bílá nemoc“= fašismus (podle bílé skvrny, která se na těle zvětšuje, do 3 měsíců se tělo zaživa rozpadá, postihuje zejména muže nad 40

let). Účinný lék vynalezl doktor Galén, léčí ale jen chudé, odmítá léčit bohaté – ty, kteří ohrožují mír a připravují válku. Těm klade podmínku, vyléčí jen za slib míru. Nemocí postižený zbrojař baron Krüg spáchá sebevraždu. Maršál přistoupí na Galánovu podmínku pozdě, až když je sám nemocen a uvědomí si cenu lidského života. Galén je však na cestě k němu ušlapán zfanatizovaným davem, když odmítá provolat slávu válce, jeho lék je zničen.

Jazykové prostředky

- Spisovný jazyk
- Metafory, oslovená nářečí, dialogy, gradace děje, završení tragickým koncem

Karel Čapek

- Představitel demokratické české meziválečné literatury
- Spisovatel, novinář, politik, překladatel, dramaturg
- Redaktor Národních listů a Lidových novin
- Studoval na Univerzitě Karlově, v Berlíně a Paříži
- Několikrát nominován na NC nikdy ji však nezískal
- Narozen 1890 a 25.12.1938 umírá na zápal plic

Ostatní autorova tvorba: RUR

Věc Makropulos

Válka s mloky

Povídky z jedné kapsy

Ze života hmyzu

Literární obecně kulturní kontext:

- Autora řadíme do literatury 1. pol 20 století (česká meziválečná literatura). Řadíme ho k tzv. Demokratickému proudu

- Patřil zde Eduard Bass (Cirkus Humberto) Karel Poláček (Bylo nás pět) Josef Čapek (Stín kapradin)
- Vzniká nový směr Pragmatismus, snaží se najít absolutní pravdu
- Jedná se o dobu, kdy Česku hrozila ztráta samostatnosti a druhá světová válka byla již na spadnutí
- Ukazování na základní lidské hodnoty – lásku, práci, víru, solidaritu a soudržnost